

Forsøgsvilkår nr. 3 vedr. ændret organisering af samarbejder som selvstændig juridisk enhed - budgetsamrådsmodellen

Dato: 6. februar 2019

Akt nr. 38756

Sagsbehandler
Anette Mia Rasmussen

Fase 1 - Opstart

Inspiration	<p>Fleere store samarbejder har udtrykt ønske om at kunne arbejde som en selvstændig juridisk enhed med bl.a. eget cvr-nummer og momsregskab, egen arbejdsgiver i FLØS samt adgang til at udarbejde budget og regnskab i Økonomiportalen (altså en sidestilling med menighedsrådene).</p> <p>Det er hensigten at udbyde en model for samarbejder, hvor provstiets menighedsråd på budgetsamrådet afsætter midler til et samarbejde, og samarbejdet selv udarbejder og aflægger regnskab. Dvs. at samarbejdet er en selvstændig juridisk enhed, hvor menighedsrådenes overordnede ansvar for prioriteringen af midler til samarbejdet fastholdes samtidig med, at der skabes bedre indsigt/transparens i samarbejdets økonomi gennem selvstændigt budget og regnskab i Økonomiportalen.</p> <p>Andre forsøgsvilkår med samme formål men med en anden organisering er beskrevet i forsøgsvilkår nr. 2 vedr. ændret organisering af samarbejder som selvstændig juridisk enhed – Bevillingsamarbejde.</p>
Forsøgsindhold	<p>Med disse forsøgsvilkår bliver der mulighed for, at:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Samarbejder med en samlet omsætning på over 1.000.000 kr. og mindst 2 årsværk tilknyttede mandetimer kan oprettes som selvstændig juridisk enhed i den folkekirkelige struktur. Den fastsatte størrelse på beløbet og antallet af årsværk vil indgå som en del af evalueringen af forsøgsrammen i forhold til, om disse er hensigtsmæssige i forhold til samarbejdernes karakter. <p>Der er krav om en selvstændig bestyrelse for samarbejdet. Bestyrelsen skal bestå af minimum 2/3 læge menighedsrådsmedlemmer, som repræsenterer de i samarbejdet deltagende menighedsråd.</p> <p>Herudover kan præster fra de deltagende menighedsråd indgå i bestyrelsen, ligesom sagkyndige medlemmer, der er medlemmer af folkekirken, kan indgå.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Der indføres krav om, at beløb afsat til samarbejdet vedtages af menighedsrådene på budgetsamrådet ved stemmeflertal (simpelt flertal) blandt de fremmødte menighedsrådsrepræsentanter. Det er en forudsætning, at mindst halvdelen af menighedsrådsrepræsentanterne er tilstede. Beløbet kan herefter ikke ændres af provstiudvalget – heller ikke selv om provstiudvalget fortsat har kompetencen til at fastsætte ligningsbeløbet til menighedsråd, provstiudvalg og evt. 5 % midler. <p>Med disse forsøgsvilkår bliver det muligt for menighedsrådene kun at skulle forholde sig til samarbejdets økonomi én gang i løbet af året – i forbindelse med budgetsamrådet. Det er løbende muligt for</p>

menighedsrådene at følge samarbejdets økonomi via kvartalsrapporter og årsregnskab.

Samarbejdet kvalificeres til at få status som selvstændig juridisk enhed og oprettes med eget cvr-nummer, eget momsregnskab, egen arbejdsgiver i FLØS m.v. Desuden får samarbejdet adgang til at udarbejde budget og regnskab i Økonomiportalen.

Der er tale om en sidestilling med menighedsrådene på den administrative front. Det er dog kun menighedsrådene, som deltager med stemmeret på budgetsamrådet. Repræsentanter fra samarbejdet kan deltage på budgetsamrådet med taleret.

Hvor menighedsrådenes rammebevilling til drift og bevillinger til anlæg fastsættes af provstiudvalget, er dette ikke tilfældet for samarbejdet. For samarbejdet fastsættes rammen i stedet af menighedsrådene på budgetsamrådet. Menighedsrådene, også dem som ikke deltager i samarbejder, tager altså stilling til samarbejdets økonomi på budgetsamrådet.

Der skal være stemmeflertal blandt de fremmødte menighedsrådsrepræsentanter for det fastsatte beløb, jf. ovenfor. Selv om man ikke deltager i samarbejdet, er man med til at tage stilling, da beløbet til samarbejdet efterfølgende ikke er tilgængeligt for fordeling til menighedsrådenes kasser.

Provstiudvalget skal efter fastsættelse af beløbet sikre, at der kan udbetales et ligningsbeløb svarende til det besluttede til samarbejdet. Provstiudvalget har ikke adgang til at ændre beløbets større lse.

Menighedsråd, som ikke ønsker at deltage i samarbejdet, kan ikke tvinges til at deltage. Menighedsråd, som ikke deltager, skal således som del af den løbende budgetproces have tildelt midler efter den normale proces.

Ligningen til de menighedsråd, der deltager i forsøget, nedsættes tilsvarende som led i den almindelige budgetproces. Det vil sige, at ved et tilsvarende aktivitetsniveau er der ikke nye ligningsmidler i spil. I den forbindelse skal det nævnes, at det er provstiudvalget eller det besluttende budgetsamråd, som træffer beslutning om størrelsen på ligningsbeløbet til den enkelte kirkekasse.

Ligningsbeløbet udbetales herefter direkte til samarbejdet uden menighedsrådenes mellemkomst - menighedsrådene har allerede truffet deres beslutning på budgetsamrådet.

Samarbejdet skal herefter udarbejde budget parallelt med menighedsrådene, aflevere kvartalsrapporter parallelt med menighedsrådene og aflevere årsregnskab parallelt med menighedsrådene.

	<p>Regnskabet aflægges i Økonomiportalen efter samme principper som menighedsrådene. Placeringen af regnskabet i Økonomiportalen giver samlet overblik og gør det muligt for provstiudvalget at lave sammenstillinger på tværs i forhold til fx kirkegårdens aktiviteter og sammenholde med andre kirkegårde inden for provstiet.</p> <p>Regnskabet for samarbejdet offentliggøres på sogn.dk.</p> <p>Budgetter, kvartalsrapporter og årsregnskaber gøres tilgængelige for de deltagende menighedsråd løbende, så de på næste budgetsamråd kan træffe en velunderbygget beslutning om samarbejdets økonomi – herunder om samarbejdet skal bruge af opsparede midler m.v.</p>
Forsøgsbeslutning	Kirkeministeren udbyder forsøgsvilkårene i 2019, jf. § 4 i lov om forsøg i folkekirken, efter drøftelse med følgegruppen om forsøg.
Hjemmel til forsøgsvilkårene	§ 3 i lov om forsøg i folkekirken er hjemmel for forsøgsvilkårene.
Formål	<p>Formålet med forsøgsvilkårene er at afprøve en model for samarbejder, hvor provstiets menighedsråd på budgetsamrådet afsætter midler til et samarbejde, og samarbejdet selv udarbejder og aflægger regnskab. Det vil sige, at samarbejdet er en selvstændig juridisk enhed, hvor menighedsrådenes overordnede ansvar for prioriteringen af midler til samarbejdet fastholdes samtidig med, at der skabes bedre indsigt/transparens i samarbejdets økonomi gennem selvstændigt budget og regnskab i Økonomiportalen.</p> <p>Med forsøgsvilkårene gives der mulighed for mere fleksible og enkle rammer for økonomistyring i menighedsråd i forbindelse med samarbejder. Menighedsrådene skal have mulighed for at være menighedsråd på deres måde.</p> <p>Det er en forudsætning i forsøgslovens § 8, at der sker en systematisk erfaringsopsamling, som kirkeministeren kan inddrage i forbindelse med en evt. revision af det kirkelige regelsæt.</p> <p>I forhold til disse forsøgsvilkår skal evalueringen bl.a. bidrage med viden om hensigtsmæssigheden af en model med mulighed for direkte ligning mv., hvor menighedsrådenes overordnede ansvar for prioriteringen af midler til samarbejdet fastholdes samtidig med, at der skabes bedre indsigt/transparens i samarbejdets økonomi gennem selvstændigt budget og regnskab i Økonomiportalen.</p> <p>For disse konkrete forsøgsvilkår er formålet at lette menighedsrådenes administrative arbejdsvilkår ved, at der udbetales ligning direkte fra provstiudvalget/kommunen til et samarbejde under særlige vilkår og under menighedsrådenes kontrol.</p>

	<p>På denne måde behøver menighedsrådene ikke løbende via konsolidering af budget- og regnskabstal i kirkekassen at "kontrollere" og samkøre de to økonomier.</p> <p>Samarbejdet får således egen kasse med direkte ligning med samarbejdet som budget- og regnskabsansvarlig.</p>
Det nye er	<p>Det nye er:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At forsøgsvilkårene er en del af en forsøgspakke, som udbydes i medfør af lov om forsøg i folkekirken, hvor der vil ske en systematisk erfaringsopsamling og evaluering med henblik på at undersøge, hvordan man kan gøre det lettere for menighedsrådene at organisere deres opgaver individuelt, så de kan opnå – den for dem hver især – helt rigtige balance mellem de kirkelige og administrative opgaver, herunder sikre viden om: <ul style="list-style-type: none"> ○ Modellen virker efter hensigten. ○ "Den gode" standardvedtægt og vejledning. <p>Samarbejder bliver en selvstændig juridisk enhed – under menighedsrådenes kontrol. Menighedsrådene skal kun én gang om året forholde sig til økonomien i samarbejdet. Det sker i forbindelse med det besluttende budgetsamråd for samarbejdet.</p>
Facilitering	<p>Forsøgsdeltagerne vurderer, om der er behov for facilitering og beslutter i så fald, hvem der skal varetage faciliteringsopgaven. "Facilitering" dækker over, om menighedsrådet har behov for ekstern hjælp til at komme i gang med forsøget og til at gennemføre det.</p> <p>Dette gælder både for facilitering i perioden indtil kirkeministerens godkendelse af forsøg, og i perioden fra kirkeministerens godkendelse og indtil forsøget afsluttes. Der henvises til de specielle bemærkninger til § 4, stk. 4, i lov om forsøg i folkekirken.</p> <p>I perioden frem til forsøget er godkendt af kirkeministeren kan en facilitator understøtte processen vedr. ansøgning, rådgive og yde administrativ bistand. Der kan søges om tilskud til finansiering af facilitator i perioden indtil forsøgets godkendelse hos Kirkeministeriet.</p> <p>I den periode forsøget løber, kan menighedsrådene ligeledes vælge at tilknytte en facilitator, som kan hjælpe med rådgivning, administrativ bistand og evt. konflikthåndtering. Udgiften hertil finansieres lokalt.</p> <p>I forsøgsansøgningen skal det for begge perioder oplyses:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Om menighedsrådene ønsker facilitering. • I givet fald hvem man ønsker som facilitator. • Kort beskrivelse af facilitators rolle i forhold til det konkrete forsøg.

	<ul style="list-style-type: none"> • Estimeret udgift til facilitering.
Tilsyn	Ikke relevant.
Udfasning	Der er ikke behov for et udfasningsforløb.
Opmærksomhedspunkter	Ved behandling på budgetsamrådet skal man prioritere i forholdet mellem samarbejdet og de øvrige menighedsråd, således at der ikke bliver tale om en skævvridning og forfordeling af midler i forhold til beslutninger, der vedrører samarbejder som selvstændig juridisk enhed.
Metode	<p>Det er en forudsætning for forsøget, at et eller så vidt muligt flere samarbejder på landsplan indvilliger i at deltage i forsøg under disse forsøgsvilkår.</p> <p>Både mindre og større menighedsråd og samarbejder samt land og by bør være repræsenteret med henblik på, at det i evalueringen kan vurderes, om forsøgsvilkårenes egnethed afhænger af disse forhold.</p>
Økonomi	Provstiets menighedsråd afsætter på budgetsamrådet midler til et samarbejde, og samarbejdet udarbejder og aflægger selv regnskab. Ligningen til de menighedsråd, der deltager, nedsættes tilsvarende som led i den almindelige budgetproces. Det vil sige, at ved et tilsvarende aktivitetsniveau er der ikke nye ligningsmidler i spil.

Fase 2 - Afprøvning

Afprøvning/ periode	<p>Forsøget begynder 1. januar 2020. Ansøgningsfristen er 1. juni 2019.</p> <p>Forsøget løber således fra 1. januar 2020 – 31. december 2021. Der er ikke mulighed for forlængelse men fortsat mulighed for 1. års udfasningsforløb frem til udgangen af december 2022.</p> <p>Menighedsrådene kan afslutte forsøget, hvis menighedsrådene er enige herom. Dette forudsætter, at der er et simpelt flertal for at afslutte forsøget i hvert af de menighedsråd, der deltager i forsøget.</p> <p>Hvis et menighedsråd ikke længere ønsker at deltage i et forsøg, men der ikke er enighed om at afslutte forsøget, kan menighedsrådet ansøge kirkeministeren om at udtræde af forsøget.</p>
------------------------	---

Fase 3 - Evaluering

Evaluering	Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter (FUV) gennemfører evaluering af forsøg under disse forsøgsvilkår, jf. § 8 i lov om forsøg i
------------	---

	<p>folkekirken. FUV vurderer i samarbejde med Kirkeministeriet, hvilken evalueringsmetode der skal anvendes.</p> <p>Evalueringen gennemføres i 1. kvartal 2022 og indgår som en del af den samlede systematiske evaluering af alle initiativer.</p>
--	---

Side 6
Akt nr. 38756

Fase 4 – Opfølgning

Opfølgning	<p>Kirkeministeren overvejer på baggrund af forsøg under forsøgsvilkårene om der evt. er behov for ændring af gældende regler, jf. § 10 i lov om forsøg i folkekirken.</p>
------------	--